

Una mirada positiva no fa mal

Totes les crítiques al sistema educatiu són vàlides, però oblidar els èxits també és molt parcial

JAUME GRAELLS, Director General d'Educació Bàsica i Batxillerat

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 15 de juliol del 2010

Llegeixo amb un cert astorament l'article del pedagog Francesc de Gispert (Un salt endavant, però en el buit) del divendres 9 de juliol. L'astorament no és pel que hi diu, que és, naturalment, absolutament respectable, sinó pel que no hi diu. D'uns anys ençà, en educació –també en altres àrees–, un no es deixa de sorprendre quan llegeix determinades afirmacions.

En el seu article, Francesc de Gispert comença fent esment del programa EDUCat 1x1 de digitalització de les aules que des d'aquest curs passat el Departament d'Educació ha posat en marxa en instituts d'ensenyament secundari. El pedagog li atribueix propietats miraculoses. Per ser més exactes, diu que els responsables del programa el venen pràcticament com una recepta per millorar els resultats educatius. Però que la qualitat dels continguts digitals deixa molt a desitjar per pura precipitació que ha «convulsionat» els centres. ¿Algú pot pensar que el programa hauria tingut èxit fent una experiència limitada i reduïda? ¿Qui s'hauria posat a impulsar la producció de continguts? ¿I a estendre la connectivitat?, en la qual encara tenim problemes, i ho hem d'admetre sense embuts. ¿I a iniciar la formació dels professionals?

ANEM a pans. En primer lloc, el programa EDUCat 1x1 no és el miracle dels pans i els peixos. És un programa que permet innovar i modernitzar l'educació. Ara bé, sense la col·laboració del professorat, l'alumnat i les

famílies, puc afirmar que el programa no avançarà. I, ves per on, això s'està produint. ¿Com s'explica si no que el 80% d'instituts públics s'hagin acollit voluntàriament –insisteixo, voluntàriament– a la iniciativa? Però vincular-ho a la millora dels resultats educatius immediats és absurd. Sense la tasca del professorat i el suport de les famílies, no hi haurà possibilitat d'avenç. Efectivament: un ordinador és un instrument, res més.

En segon lloc, la qualitat dels continguts digitals. Aquest curs passat ha estat el primer any que s'ha posat en funcionament el programa. Tot és millorable. Tan millorable que 39 editorials han percebut que s'obre un nou mercat, diferent i complementari al llibre de text. I per això han posat en marxa les seves ofertes de continguts digitals que ja estan a disposició del professorat per al curs vinent. ¿Millorable encara més? ¡I tant! Com millorables són els llibres de text de tota la vida, amb una diferència: un error o una millora en un llibre de text triga un any a corregir-se –fins a la propera edició–. Un error o una millora en un contingut digital pot trigar dies –fins i tot hores– a corregir-se a través d'una simple actualització. ¿Només les editorials ho han fet això? No. Milers de mestres fa anys que dissenyen i produeixen continguts digitals desaprofitats per la manca de tecnologia als centres. I, sovint, aquests continguts es queden a la mateixa escola o institut. Ara, per fi, tot això podrà esclatar per arribar a tots i cadascun dels professionals.

En tercer lloc, la referència a Finlàndia com a Ítaca educativa. Això de Finlàndia està molt bé però potser que comencéssim a mirar-nos a nosaltres mateixos. Perquè és molt simple comparar-se amb un país que pràcticament no té immigració, on la gestió dels centres educatius i la selecció de professionals és molt exigent, on es parla de servei públic i

no de funció pública, on la formació inicial dels mestres passa per uns filtres previs aquí inimaginables. Per cert, que de tota la gestió i selecció que tant triomfa a Finlàndia (nomenament de directors de centres per part dels ajuntaments, i selecció del professorat a càrrec dels directors entre els professionals homologats), aquí, alguns sectors de la comunitat educativa n'han dit privatització.

I en quart lloc i últim, en un article dedicat a parlar del programa de digitalització de les aules, no hi falta una referència (ja habitual) a la gestió pressupostària que fa el Departament d'Educació. Retallades, reducció del professorat en molts centres, i un llarg etcètera per il·lustrar el presumpte desastre.

Això sí, cap referència als plans d'autonomia de centre, als futurs decrets de direcció i d'autonomia, als resultats obtinguts en l'avaluació primària, a la necessitat de reformar metodologies, al fet que la gestió de la crisi obliga a analitzar si cada professional és al lloc que li correspon, si l'arribada de menys immigració ha de replantejar la utilitat d'alguns serveis. D'això, res.

DE L'ARTICLE només se'n desprenen dues idees bàsiques: la primera, més recursos (que algú es miri les xifres d'inversió pressupostària, d'increment de personal dels darrers sis anys, personal, etcètera ...). La segona, la comunitat educativa tot això ho millorarà sense cap mena de reforma.

Ni una sola proposta en positiu en tot l'article. Només queixa i crítica a qualsevol moviment de modernització. ¿És aquesta l'actitud que demana l'educació? Jo crec que no. I això no vol dir que els programes i les

polítiques del Departament d'Educació tinguin la solució màgica a tots i cadascun dels problemes. L'EDUCat 1x1, com la llei d'educació, no és el canvi. És un instrument que el possibilita. El 80% dels instituts públics ho han vist així.